

Protokół z posiedzenia prac Zespołu ds. samooceny ryzyka nadużyć finansowych

Data spotkania: 28 listopada 2019 r.

Miejsce posiedzenia: Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego, ul. Ks. Kardynała Stefana Wyszyńskiego 30, 70-203 Szczecin

Uczestnicy posiedzenia:

- 1) Członkowie Zespołu:
 - Anna Staśkiewicz – przewodnicząca, przedstawicielka IZ RPO WZ (WZS);
 - Marcin Rom – sekretarz, przedstawiciel IZ RPO WZ (WZS);
 - Hanna Brzezińska – przedstawiciel IZ RPO WZ (WZS);
 - Dawid Pieniek - przedstawiciel IZ RPO WZ (WWRPO);
 - Izabela Ziniewicz - przedstawicielka IP RPO WZ (WUP);
 - Ewa Czaplicka – przedstawicielka IP RPO WZ (WUP);
 - Dariusz Kielek - przedstawiciel IZ RPO WZ (WWŚRPO);

Porządek posiedzenia zakładał:

- 1) Informacja na temat wyników audytów i kontroli, stwierdzonych nieprawidłowości - za poprzedni rok obrotowy
- 2) Wskazanie obszarów, które powinna objąć kontrola systemowa;
- 3) Przeprowadzenie samooceny ryzyka nadużyć finansowych;
- 4) Przygotowanie i zatwierdzenie planów szkoleń i innych działań;
- 5) Analiza środków zapobiegających nadużyciom;
- 6) Analiza mechanizmów zgłaszania nadużyć.

Przebieg posiedzenia

Posiedzenie otworzył Przewodniczący Zespołu. W pierwszej kolejności została przedstawiona informacja o kontrolach systemowych dotyczących RPO WZ 2014 – 2020 (Anna Staśkiewicz). IZ przeprowadziła w roku obrotowym 2018/2019 4 kontrole systemowe (WUP/SSOM/GMK/BGK). W ich toku nie stwierdzono istotnych błędów w systemie zarządzania i kontroli RPO WZ.

Następnie Anna Staśkiewicz przekazała informację na temat audytów IA. W przypadku audytu systemu zarządzania i kontroli w zakresie kluczowych wymogów kontrolnych 1-5, 7 oraz 9-12 RPO WZ 2014-2020, wersja ostateczna sprawozdania audytowego z października 2019 r. wykazała po jednej rekomendacji dla IZ i IP. W odniesieniu do audytów operacji, IZ otrzymała wszystkie wyniki audytu objętych próbą kontrolną IA. Łącznie audyt objął 33 projekty oraz 10 korekt poświadczonych do KE (audyt wydatków ujemnych). Z dotychczas uzyskanych ustaleń wynika, że KAS wykazał rekomendacje finansowe względem 3 operacji.

W dalszej kolejności Anna Staśkiewicz przedstawiła informację w zakresie Planu kontroli systemowych ujętych w Rocznym Planie Kontroli na rok obrachunkowy 2019/2020. Zaplanowano następujące kontrole:

kwartał/rok	Instytucja kontrolująca lub komórka	Instytucja kontrolowana	Temat / zakres kontroli
II kw. 2020	WUP w Szczecinie	BGK	Informacja i promocja; Zapewnienie właściwej ścieżki audytu; Prawidłowość ponoszenia wydatków w ramach projektu i przeprowadzanie rozliczeń finansowych; Sposób sprawowania nadzoru nad Pożyczkobiorcami; Monitoring i sprawozdawczość
III kw. 2019	UMWZ Biuro Audytu Wewnętrznego (BAW)	UMWZ Wydział Zarządzania Strategicznego (WZS),/ Biuro Certyfikacji (BC)	Ocena procesu sporządzania deklaracji zarządczej w ramach RPO WZ 2014-2020
III kw. 2019	UMWZ (WZS)	SSOM	Współpraca ZIT z IZ w zakresie ewaluacji RPO WZ 2014-2020; Archiwizacja
I kw. 2020	UMWZ (WZS)	GMK	Współpraca ZIT z IZ w zakresie ewaluacji RPO WZ 2014-2020; Archiwizacja
II kw. 2020	UMWZ (WZS)	BGK	Informacja i promocja; Zapewnienie właściwej ścieżki audytu (w tym archiwizacja); Monitoring i sprawozdawczość Działania Informacyjno-promocyjne; Audyty i kontrole zewnętrzne – w tym follow up;
IV kw. 2019	UMWZ (WZS)	WUP w Szczecinie	Współpraca IP z IZ w zakresie ewaluacji RPO WZ 2014-2020; Archiwizacja; Wdrażanie JEREMIE.

W następnej kolejności przedstawiona została informacja na temat mechanizmu sygnalizacyjnego dotyczącego nadużyć (podejrzeń nadużyć) powstałego z wykorzystaniem systemu IMS (signals). Przedstawiciel IZ RPO WZ (Marcin Rom) poinformował, że IZ RPO WZ wdrożyła odpowiednie procedury dotyczące wymiany informacji o potencjalnie ryzykownych podmiotach i innych zidentyfikowanych ryzykach oraz sposobu postępowania w przypadku otrzymania sygnałów ostrzegawczych z innych źródeł. W szczególności określone zostały zasady dotyczące odczytu danych (sygnałów o podejrzeniu nadużycia finansowego), sposobu wykorzystania przekazanych danych oraz rejestrowania danych.

W kolejnej części spotkania przedstawiono informację na temat nadużyć finansowych i nieprawidłowości (okres od grudnia 2018 do listopada 2019). Marcin Rom poinformował, że w ramach działań wdrażanych przez IZ RPO WZ stwierdzono trzy podejrzenia nadużycia finansowego. Dotyczyły one fikcyjnego udziału w targach, nieprawidłowości w wyborze oferentów oraz składania fałszywych oświadczeń. We wszystkich tych przypadkach zawiadomione zostały organy ścigania, które podjęły właściwe czynności (wszczęcie śledztwa/dochożenia). W ramach działań wdrażanych przez IP WUP, stwierdzono zaś 4 przypadki podejrzenia popełnienia nadużycia finansowego. Wszystkie przypadki dotyczyły składania fałszywych oświadczeń mających istotne znaczenie dla udzielenia dofinansowania. W sprawach tych również zostały powiadomione organy ścigania (w dwóch przypadkach wszczęte zostało dochodzenie). Członkowie Zespołu poinformowanie zostali również ogólnie o stwierdzonych w ramach RPO WZ nieprawidłowościach. IZ RPO WZ stwierdziła 120 nieprawidłowości na kwotę ok. 28 mln zł. Nieprawidłowości dotyczyły: pobrania należności z tytułu wynagrodzenia w nadmiernej wysokości (2), nierozliczenie zaliczki, nieprawidłowego dokumentowania przebiegu robót budowlanych, naruszenia przepisów Kodeksu Skarbowego, zamówień publicznych (93), wydatków niekwalifikowalnych (5), fałszywe dokumenty (nadużycia) (3). IP WUP stwierdziła 15 nieprawidłowości na kwotę ok. 2,8 mln zł. Dotyczyły one niekwalifikowalnych wydatków, naruszenie zasady konkurencyjności, fałszywe dokumentów (nadużycia). IZ RPO WZ przekazała łącznie do OLAF 32 raporty dotyczące nieprawidłowości. Wszystkie ww. okoliczności mają/miały ograniczony (niewielki) wpływ na realizację RPO WZ i nie stwierdzono potrzeby zaplanowania dodatkowych mechanizmów kontroli (nowych środków zapobiegawczych).

Po przedstawieniu ww. informacji Zespół przystąpił do realizacji pkt 1 porządku posiedzenia. W pierwszej kolejności został przeprowadzony przegląd skuteczności środków zapobiegawczych (zatwierdzonych podczas samooceny ryzyk nadużyć finansowych dokonanej w latach poprzednich), stosowanych w Instytucjach realizujących RPO WZ oraz analiza innych środków zapobiegających nadużyciom funkcjonujących w instytucjach wdrażających RPO WZ. W ramach ww. przeglądu stwierdzono, że aktualnie funkcjonujące środki zapobiegawcze skutecznie ograniczają ryzyko wystąpienia nadużyć finansowych.

Następnie Zespół dokonał samooceny następujących ryzyk nadużyć finansowych:

Ryzyka dotyczące procesu wyboru wnioskodawców.

- a) Konflikt interesów przy ocenie wniosków o dofinansowanie.
- b) Fałszywe oświadczenia wnioskodawców.
- c) Podwójne dofinansowanie

Całkowity wynik wystąpienia ww. ryzyk – UMIARKOWANE – brak konieczności wprowadzania planu działań (nowych środków zapobiegawczych).

Ryzyka dotyczące procesu realizacji i weryfikacji projektów.

- a) Nieujawnione konflikty interesów lub łapówki i nielegalne prowizje (faworyzowanie oferentów przez Beneficjenta).
- b) Pominięcie wymaganej procedury konkurencyjnej.
- c) Manipulowanie procedurą konkurencyjną.
- d) Zmowa oferentów.
- e) Nieprawidłowa wycena.
- f) Manipulowanie zestawieniami poniesionych wydatków
- g) Niedostarczenie albo zastąpienie produktów innymi.
- h) Zmiany w realizowanej już umowie dot. zamówienia.
- i) Nieprawdziwe koszty pracy.
- j) Nieprawidłowy podział kosztów pracy pomiędzy poszczególnymi projektami.

Całkowity wynik wystąpienia ww. ryzyk – UMIARKOWANE – brak konieczności wprowadzania planu działań (nowych środków zapobiegawczych).

Ryzyka dotyczące procesu poświadczania i płatności.

- a) Niepełny/ nieadekwatny proces kontroli zarządczej.
- b) Niepełny/ nieadekwatny proces poświadczania wydatków.
- c) Konflikty interesów w instytucji zarządzającej.
- d) Podwójne dofinansowanie.

Całkowity wynik wystąpienia ww. ryzyk – UMIARKOWANE – brak konieczności wprowadzania planu działań (nowych środków zapobiegawczych).

Ryzyka dotyczące procesu zamówień dokonywanych przez IZ/IP.

- a) Pominięcie wymaganej procedury konkurencyjnej.
- b) Manipulowanie procedurą konkurencyjną.

c) Nieujawnione konflikty interesów lub korzyści i nielegalne prowizje.

Całkowity wynik wystąpienia ww. ryzyk – UMIARKOWANE – brak konieczności wprowadzania planu działań (nowych środków zapobiegawczych).

Na tym Zespół zakończył ocenę ryzyk nadużyć finansowych. Szczegółowe informacje na temat samooceny znajdują się w załączonych do niniejszego protokołu kartach oceny poszczególnych ryzyk.

W dalszej części posiedzenia Anna Staśkiewicz przedstawiła informację na temat szkoleń. W kontekście zapobiegania nadużyciom finansowym – w roku 2020 zaproponowano przeprowadzenie szkoleń dla pracowników IZ i IP w zakresie finansowych i księgowych zasad rozliczania środków, w szczególności zagadnień dotyczących podatku VAT. Przewodniczący Zespołu zaproponował również przeprowadzenie specjalistycznego szkolenia dla Członków Zespołu w przedmiocie zarządzania ryzykiem.

Na zakończenie posiedzenia Zespół dokonał analizy środków zapobiegających nadużyciom finansowym oraz mechanizmów zgłaszania nadużyć funkcjonujących w instytucjach wdrażających RPO WZ 2014 – 2020. W kontekście środków zapobiegających nadużyciom przypomniano o wprowadzeniu mechanizmu sygnalizacyjnego dotyczącego nadużyć (podejrzeń nadużyć) powstałego z wykorzystaniem systemu IMS (signals). W kontekście zaś mechanizmów zgłaszania nadużyć, to w ocenie członków Zespołu mechanizmy te zapewniają stosowanie odpowiednich procedur mających na celu wykrywanie nadużyć finansowych i podejmowanie właściwych działań w przypadku wystąpienia podejrzenia nadużycia finansowego.

Na tym Przewodniczący Zespołu zakończył spotkanie.

Sporządził:
*GŁÓWNY SPECJALISTA
w Wydziale Zarządzania Strategicznego*
Marcin Rom

Zatwierdził:
*PRZEWODNICZĄCY
w Wydziale Zarządzania Strategicznego*
Anna Staśkiewicz

Załączniki:

- Lista obecności

